

Uvodni sastanak u okviru projekta Gradi znanje – zaštititi sebe

16.02.2021.

Udruženje zaštite na radu Crne Gore je 16.02.2021. godine, u hotelu Terminus održalo Uvodni sastanak u okviru projekta Gradi znanje – zaštititi sebe, koji je financiran od strane Ministarstva ekonomskog razvoja (ranije Minsiatarstvo rada i socijalnog staranja). Sastanku, tokom kojeg su upoznati s planiranim aktivnostima, su prisustvovali predstavnici poslodavaca, zaposlenih, javnih institucija, stručnih lica za ZZNR i medija.

Građevinarstvo je jedna od najvećih, ali i najrizičnijih industrijskih grana na globalnom nivou po život i zdravlje zaposlenih. Zaposleni u građevinskom sektoru izloženi su velikom riziku od povreda na radu, naročito teškim i onim sa smrtnim ishodom, što veoma zabrinjava Međunarodnu organizaciju rada, Evropsku agenciju za ZZNR – EU OSHA, ali i javne i privatne institucije u Crnoj Gori, kao i predstavnike zaposlenih i stručnjake koji se bave zaštitom i zdravljem na radu, s obzirom na to da je jedno od mjerila zatvaranja poglavlja 19, implementacija Zakona o zaštiti i zdravlju na radu koji je posljednjim izmjenama usklađen sa relevantnim Direktivama EU, s posebnim akcentom na oblast građevinarstva.

Udruženje zaštite na radu Crne Gore će kroz planirane radionice i treninge, pripremu flajera za zaposlene na gradilištima, smjernica i uputstava za rad inspektora rada iz oblasti zaštite i zdravlja na radu, edukaciju koordinatora na gradilištima (K1 i K2) od strane međunarodnih eksperata iz MOR-a, kampanje za podizanja svijesti, poziva za dodjelu nagrada u oblasti ZZNR, konferencije koja će biti organizovana povodom obilježavanja Svjetskog dana ZZNR - 28.aprila, obilaska gradilišta u cilju obuke zaposlenih, kao i brojnih panel diskusija za stručna lica, koordinate i javne institucije, kroz koje će Udruženje zaštite na radu CG nastojati da doprinese podizanju svijesti poslodavaca i zaposlenih, kada je u pitanju zaštita i zdravlje na radu na gradilištima.

Opšti cilj ovog projekta je rješavanje identifikovanih problema, u cilju smanjenja broja povreda na radu u građevinskom sektoru – teških, kolektivnih i onih sa smrtnim ishodom, kao i profesionalnih oboljenja i bolesti u vezi sa radom. To će se postići:

- Unaprjeđenjem kapaciteta menadžera i jačanjem kvaliteta rada i uloge stručnih lica koji imaju obaveze, ali i odgovornosti u sprovođenju mjera zaštite iz oblasti zaštite i zdravlja na radu u građevinskom sektoru, kroz panel diskusiju koja će biti u tom cilju organizovana. Na panel diskusiji će steći praktična znanja koja će im pomoći da lakše propoznaju konkretne probleme sa kojima se suočavaju zaposleni različitih stručnih kvalifikacija i opredijeljenih specijalnosti za pojedine poslove na privremenim i pokretnim gradilištima, pa će shodno tome moći da preduzmu efikasnije preventivne mjere kroz implementaciju Zakona o zaštiti i zdravlju na radu u oblasti građevinarstva, što je jedno od mjerila zatvaranja poglavlja 19 koje će dovesti do smanjenja broja povređivanja;

- Unaprjeđenjem rada inspektora rada za oblast zaštite i zdravlja na radu, koji predstavljaju glavni regulatorni instrument za sprovođenje Zakona o zaštiti i zdravlju na radu. Pored nedostatka opreme, još jedan problem inspekcije rada je to što posjeduje ograničen broj inspektora sa tehničkom - ekspertskim znanjima potrebnim za inspekciju gradilišta. Iz tog razloga je neophodno ojačati tehničke kapacitete inspektora rada za oblast zaštite i zdravlja na radu, kako bi se obezbijedile integrisane usluge i veći broj nadzora sa postojećim raspoloživim resursima. Imajući u vidu visok broj povreda na radu u građevinarstvu, planira se sprovođenje obuka o inspekciji gradilišta za inspektore rada za oblast ZZNR, naročito sa fokusom na mala i mikro gradilišta, a obuku će vršiti stručnjaci iz regiona i Evrope, iz Međunarodne organizacije rada. Cilj ovih predavanja će biti da upozna inspektore rada za oblast zaštite i zdravlja na radu sa neophodnim vještinama za sprovođenje djelotvorne inspeksijske kontrole uslova rada i zaštite i zdravlja na radu u građevinarstvu. Kroz ove obuke, steći će praktična znanja i naučiti načine izrade metodologije za sprovođenje inspeksijskih nadzora građevinskih radova od faze planiranja do podnošenja inspeksijskog izvještaja. Nakon toga će biti raspisan poziv za angažovanje eksperta iz ove oblasti, koji će pripremiti Vodič za inspektore rada za oblast ZZNR, koji će biti publikovan, a koji će inspektorima poslužiti kao smjernice koje će omogućiti sprovođenje proaktivnih posjeta budući da inspeksijske posjete igraju odlučujuću ulogu u sprječavanju nesreća na gradilištima i problema sa zdravljem, što je i navedeno u Konvenciji MOR-a o bezbjednosti i zdravlju u građevinarstvu iz 1988. br.167 u članu 35(b);

- Jačanjem kapaciteta zaposlenih, budući da postoji velika neispunjena potreba za unaprjeđenjem kapaciteta iz oblasti zaštite i zdravlja na radu, kako kod poslodavaca, tako i kod zaposlenih, kako bi djelotvornije primjenjivali mjere ZZNR. Ovo će se postići kroz obuke, angažovanjem kompetentnih stručnjaka iz ove oblasti. Akcenat će naročito biti stavljen na edukaciju zaposlenih sa niskim nivoom obrazovanja, kod kojih najčešće dolazi do povreda, kroz praktičnu obuku na licu mjesta, na samom gradilištu, pri čemu će ih tim sastavljen od stručnjaka iz oblasti ZZNR upoznati sa njihovim pravima, obavezama i odgovornostima. (Na primjer: kroz te praktične obuke na licu mjesta biće upoznati sa najčešćim opasnostima na gradilištu prilikom obavljanja uobičajenih radova, kao što je, između ostalih, rad na visini, budući da na padove otpada visoki procenat nesreća na gradilištima i, zbog same njihove prirode, veliki broj tih nesreća rezultira ozbiljnim pa čak i smrtonosnim povredama. Shodno tome svi zaposleni i njihovi organizatori rada će dobiti informacije i obuku o percepciji rizika i bezbjednim radnim praksama sa aspekta rada na visini, kao i o važnosti upotrebe sredstava lične zaštite, kao zaštitne mjere kako bi se spriječilo izlaganje opasnosti, a sve u skladu s Pravilnikom o mjerama zaštite i zdravlja na radu na privremenim i pokretnim gradilištima). Osim toga, biće pripremljeno i odštampano 1500 flajera koji će sadržati osnovne, na slikovit način prikazane informacije o najvećim rizicima od povređivanja na gradilištu, koji će biti podijeljeni zaposlenima u građevinskom sektoru;

- Jačanjem kapaciteta budućih koordinatora za zaštitu i zdravlje na radu u fazi izrade projekta, kao i prilikom izvođenja radova, budući da je od ključnog značaja da koordinatori budu što bolje obučeni kako bi iznalazili najbolja moguća rješenja na polju građevinskih tehnologija i zaštite i zdravlja na radu. U tom cilju jedna od aktivnosti projekta će biti organizovanje savjetovanja/ekspertske posjete eminentnih stručnjaka iz regiona (Srbije, Slovenije) koji će tom prilikom podijeliti svoja iskustva iz oblasti rada koordinatora, dati eventualne predloge i smjernice i ukazati na moguće probleme i izazove koje su oni imali tokom uvođenja ovih praksi u svojim zemljama i dati savjete kako ih na najefikasniji način riješiti. Na taj način će

se doprinijeti boljoj implementaciji Zakona o zaštiti i zdravlju na radu u oblasti građevinarstva, što je jedno od mjerila zatvaranja poglavlja 19, a na taj način će doći do smanjenja povreda, naročito teških i onih sa smrtnim ishodom.

- Kroz kampanju promovisanja zaštite i zdravlja na radu, u okviru koje će biti raspisan poziv za dodjelu priznanja fizičkim i pravnim licima, koji su dali najveći doprinos u ovoj oblasti u građevinskom sektoru i obilježavanjem Svjetskog dana zaštite i zdravlja na radu na taj način, biće skrenuta pažnja na neke dobre prakse, koje će biti podsticaj i primjer drugima, kada je u pitanju ispunjavanje zakonskih obaveza i odgovornosti poslodavaca predviđenih Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu.

Sprovedenjem ovih navedenih ciljeva doći će do ostvarivanja javnog interesa smanjivanjem privrednih gubitaka zbog povreda na radu, profesionalnih oboljenja i bolesti u vezi sa radom (bolovanja, prijevremenih i invalidskih penzija), a kroz razmjenu i promovisanje dobre prakse i afirmaciju društveno odgovornih kompanija skrenuće se pažnja na neke dobre prakse, a poslodavci koji ulažu u zaštitu i zdravlje svojih zaposlenih, koji su zapravo najvažniji kapital svake kompanije, će biti podsticaj i primjer drugima, što će doprinijeti podizanju kolektivnog nivoa svijesti.